

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/2668

z dnia 22 listopada 2023 r.

w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b) w związku z art. 153 ust. 1 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE ⁽⁴⁾ ma na celu ochronę pracowników przed ryzykiem dla ich bezpieczeństwa i zdrowia wynikającym z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy. W dyrektywie tej przewidziano stały poziom ochrony przed ryzykiem wynikającym z narażenia zawodowego na działanie azbestu, określając ogólne zasady, które pozwalają państwom członkowskim na zapewnienie spójnego stosowania minimalnych wymogów. Celem tych minimalnych wymogów jest ochrona pracowników na poziomie Unii, przy czym państwa członkowskie mogą ustanawiać bardziej rygorystyczne przepisy.
- (2) Przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zastosowanie bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾, które są korzystniejsze dla pracowników w odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.
- (3) Azbest jest wysoce niebezpiecznym czynnikiem rakotwórczym, który nadal wywiera wpływ w różnych sektorach gospodarki, takich jak renowacja budynków, górnictwo i przemysł wydobywczy, gospodarowanie odpadami i pożarnictwo, w których występuje wysokie ryzyko narażenia pracowników na jego działanie. Zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 ⁽⁶⁾ azbest jest sklasyfikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 1 A. Zgodnie z europejskimi statystykami chorób zawodowych stanowi on zdecydowanie najczęstszą przyczynę nowotworów pochodzenia zawodowego, ponieważ aż 78 % tych nowotworów uznano w państwach członkowskich za związane z narażeniem na działanie azbestu. Wdychanie unoszących się w powietrzu włókien azbestowych może powodować poważne choroby, takie jak międzybłoniak płucnej i rak płuc, zaś od narażenia do pierwszych objawów choroby, która ostatecznie może kończyć się zgonem związanym z pracą, może upłynąć średnio 30 lat. Niniejsza dyrektywa ma zatem zastosowanie do wszystkich rodzajów prac, w tym prac budowlanych, remontowych i rozbiórkowych, gospodarowania odpadami, górnictwa i pożarnictwa, w ramach których pracownicy są lub mogą być narażeni w trakcie pracy na działanie pyłu z azbestu lub z materiałów zawierających azbest.

⁽¹⁾ Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 118.

⁽²⁾ Dz.U. C 188 z 30.5.2023, s. 70.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 3 października 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 23 października 2023 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz.U. L 330 z 16.12.2009, s. 28).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów lub substancji reprotoksykacyjnych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

- (4) Zgodnie z podejściem „zdrowie we wszystkich politykach” ochrona zdrowia pracowników przed narażeniem na działanie azbestu ma wymiar przekrojowy i zawiera się w wielu politykach i działaniach Unii, a w szczególności w dziedzinie środowiska, gdzie działania Unii mają przyczynić się m.in. do ochrony zdrowia ludzkiego. Unia ma również do odegrania ważną rolę na poziomie międzynarodowym dając przykład, jak zapobiegać chorobom azbestozależnym, oraz poprzez współpracę z innymi organizacjami międzynarodowymi i państwami trzecimi, aby wprowadzić ogólnoświatowy zakaz stosowania azbestu. Ponadto niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w synergii z innymi inicjatywami Unii.
- (5) Istnieją rodzaje narażenia na działanie azbestu, które nie wynikają z czynnego kontaktu z azbestem. Takie rodzaje narażenia obejmują narażenie bierne, występujące w sytuacji, gdy pracownicy pracujący w pobliżu osób pracujących z materiałami zawierającymi azbest lub w pomieszczeniach, w których materiały zawierające azbest ulegają degradacji w strukturze budynków, zostają narażeni na działanie azbestu, oraz narażenie wtórne, występujące w sytuacji, gdy osoby są narażone na działanie włókien azbestowych przyniesionych do domu przez osoby narażone zawodowo, głównie na odzieży lub we włosach. Zarówno narażenie bierne, jak i wtórne, mogą mieć znaczący wpływ na zdrowie. Chociaż wszystkie formy azbestu zostały zakazane w Unii, azbest jest nadal obecny w niektórych konstrukcjach, w szczególności w budynkach zbudowanych przed wprowadzeniem zakazu, co może prowadzić zarówno do narażenia zawodowego, jak i pozazawodowego, jeśli materiały zawierające azbest w budynku zostaną naruszone lub uszkodzone. Unikanie narażenia na działanie azbestu w jakiegokolwiek formie pozostaje zatem koniecznością. W odniesieniu do biernego narażenia pracowników na działanie azbestu dyrektywa Rady 89/391/EWG⁽⁷⁾ i dyrektywa 2009/148/WE wymagają od pracodawców posiadania oceny wszystkich zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w ich miejscu pracy poprzez identyfikację potencjalnych zagrożeń, w tym wynikających z biernego narażenia na działanie azbestu, oraz wprowadzenia niezbędnych środków zapobiegawczych i ochronnych w celu ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, przy czym zasada zapobiegania zagrożeniom jest zawsze podstawowym założeniem wprowadzanych środków. W odniesieniu do wtórnego narażenia na działanie azbestu lub materiałów zawierających azbest, wymogi dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy przewidziane w niniejszej dyrektywie są ważnymi środkami pozwalającymi uniknąć takiego narażenia.
- (6) Kobiety są szczególnie zagrożone niektórymi rodzajami narażenia na działanie azbestu, w tym narażeniem wtórnym. Podział obowiązków zawodowych według płci stanowi czynnik ryzyka przy monitorowaniu, diagnozowaniu, leczeniu i rozpoznawaniu chorób azbestozależnych. W związku z tym istotne jest, aby uwzględnić różnice między płciami w narażeniu na działanie azbestu i powikłaniach zdrowotnych wynikających z takiego narażenia, aby sprawniej zapobiegać chorobom spowodowanym takim narażeniem i skuteczniej je wykrywać.
- (7) W związku z nowymi osiągnięciami naukowymi i technologicznymi w tym obszarze istnieje możliwość zwiększenia ochrony pracowników narażonych na działanie azbestu, a tym samym zmniejszenia zapadalności pracowników na choroby azbestozależne. Ponieważ azbest jest substancją rakotwórczą o działaniu bezprogowym, nie można naukowo określić poziomu, poniżej którego narażenie nie powoduje niekorzystnych skutków dla zdrowia. Można natomiast ustalić zależność między narażeniem a ryzykiem, co ułatwia określenie dopuszczalnej wartości narażenia zawodowego (zwanej dalej „wartością dopuszczalną”) poprzez uwzględnienie dopuszczalnego poziomu nadmiarowego ryzyka. W związku z tym należy zmienić wartość dopuszczalną i metody pomiaru azbestu, aby można było ograniczyć ryzyko, obniżając poziomy narażenia, w trosce o lepszą ochronę pracowników przed chorobami azbestozależnymi pochodzenia zawodowego.
- (8) Przewidziane w niniejszej dyrektywie odstępstwo od niektórych przepisów dyrektywy 2009/148/WE dotyczące narażenia sporadycznego i o niskiej intensywności nie powinno mieć zastosowania do takiej substancji rakotwórczej o działaniu bezprogowym jak azbest w odniesieniu do wymogów dotyczących rejestrowania narażenia i nadzoru medycznego nad pracownikami określonych w tej dyrektywie.
- (9) Potrzeba działań w zakresie ochrony pracowników przed substancjami rakotwórczymi zyskała poparcie w Europejskim planie walki z rakiem, zaprezentowanym w komunikacie Komisji z dnia 3 lutego 2021 r. Lepsza ochrona pracowników narażonych na działanie azbestu jest również istotna w kontekście transformacji ekologicznej i wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu, w tym w szczególności „Fali renowacji na potrzeby Europy”, powołanej do życia komunikatem Komisji z dnia 14 października 2020 r. W zaleceniach obywateli sformułowanych w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy, która trwała od kwietnia 2021 r. do maja 2022 r., również podkreślono znaczenie, jakie mają sprawiedliwe warunki pracy, a w szczególności przegląd dyrektywy 2009/148/WE.

(7) Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1).

- (10) W ramach „Fali renowacji na potrzeby Europy”, której celem jest obniżenie emisyjności budynków, przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu i zwiększenie suwerenności Unii dzięki efektywności energetycznej, istotne jest, aby bezpieczne usuwanie i utylizacja materiałów zawierających azbest było priorytetem, ponieważ naprawa, konserwacja, izolowanie lub uszczelnianie mogą prowadzić do odroczenia decyzji o usunięciu, co z kolei może utrwalić ryzyko narażenia pracowników. W związku z tym przy ocenie, czy jakakolwiek czynność wiąże się lub może wiązać się z ryzykiem narażenia na działanie azbestu lub materiałów zawierających azbest, pracodawcy powinni rozważyć całkowite usunięcie azbestu jako opcję preferowaną w stosunku do wszelkich innych czynności, o ile jest to wykonalne i korzystne dla ochrony pracowników. Ponadto należy pilnie przeszkolić pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na kontakt z azbestem. Aby zapewnić minimalne wymogi dotyczące wysokiej jakości szkoleń, załącznik do dyrektywy 2009/148/WE powinien określać minimalne wymogi dotyczące szkoleń, w tym wymogi szczegółowe, dla pracowników wyspecjalizowanych przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem azbestu.
- (11) Wiążąca wartość dopuszczalna dla azbestu, której nie wolno przekraczać, jest istotnym elementem zawartych w dyrektywie 2009/148/WE ogólnych ustaleń dotyczących ochrony pracowników, jako uzupełnienie odpowiednich środków zarządzania ryzykiem oraz zapewnienia stosownego wyposażenia pracowników w środki ochrony dróg oddechowych oraz inne środki ochrony indywidualnej.
- (12) W świetle ocen Komisji oraz najnowszych dowodów naukowych i danych technicznych należy zmienić wartość dopuszczalną dla azbestu określoną w dyrektywie 2009/148/WE. Aby wdrożyć taką zmienioną wartość dopuszczalną w państwach członkowskich, konieczne są wzmocnione środki zapobiegawcze i ochronne.
- (13) W niniejszej dyrektywie należy określić zmienioną wartość dopuszczalną w świetle dostępnych informacji, w tym aktualnych dowodów naukowych dotyczących skutków zdrowotnych i danych technicznych, w oparciu o dogłębną ocenę skutków społeczno-gospodarczych oraz dostępność protokołów i technik pomiaru poziomu narażenia w miejscu pracy. Informacje te powinny opierać się na opiniach Komitetu ds. Oceny Ryzyka Europejskiej Agencji Chemikaliów, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 ⁽⁸⁾, oraz na opiniach Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (ACSH), ustanowionego decyzją Rady z dnia 22 lipca 2003 r. ⁽⁹⁾
- (14) Obecnie dostępne technologie pomiaru włókien azbestowych nie pozwalają na pomiar bardzo niskich stężeń, gdy liczone są cienkie włókna. W celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia pracowników przy jednoczesnym należytym uwzględnieniu wykonalności pomiaru, przy stosowaniu takich technologii należy zatem dokonać wyboru, czy liczyć cienkie włókna, czy też zastosować niskie wartości graniczne stężeń. Niektóre państwa członkowskie wybrały niższą wartość dopuszczalną bez liczenia cieńszych włókien, podczas gdy inne wybrały wyższą wartość dopuszczalną oraz liczenie cienkich włókien. Aby zagwarantować zrównoważone podejście, należy ustanowić różne wartości dopuszczalne w zależności od rozmiaru włókien branych pod uwagę do celów pomiaru włókien azbestowych w powietrzu, a mianowicie włókien o szerokości od 0,2 do 3 mikrometrów oraz, począwszy od momentu przejścia technologicznego na mikroskopię elektronową, włókien o szerokości mniejszej niż 0,2 mikrometra.
- (15) Biorąc pod uwagę odpowiednią wiedzę naukową i zrównoważone podejście zapewniające jednocześnie odpowiednią ochronę pracowników na poziomie Unii, należy ustanowić zmienione wartości dopuszczalne, które w zależności od metody liczenia włókien stosowanej w konkretnym państwie członkowskim powinny być równe 0,002 włókna na cm³ przy liczeniu włókien o szerokości od 0,2 do 3 mikrometrów albo 0,01 włókna na cm³ przy jednoczesnym zliczeniu włókien o szerokości mniejszej niż 0,2 mikrometra, jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinnny okres odniesienia (TWA).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁹⁾ Decyzja Rady z dnia 22 lipca 2003 r. ustanawiająca Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (Dz.U. C 218 z 13.9.2003, s. 1).

- (16) Komisja przeprowadziła dwuetapowe konsultacje z partnerami społecznymi na poziomie Unii zgodnie z art. 154 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komisja przeprowadziła konsultacje także z ACSH, który przyjął opinię zawierającą informacje na temat skutecznego wdrażania wariantów zmienionej wartości dopuszczalnej. Parlament Europejski przyjął rezolucję z dnia 20 października 2021 r. ⁽¹⁰⁾ wzywającą do przedstawienia wniosku dotyczącego aktualizacji dyrektywy 2009/148/WE w celu wzmocnienia unijnych środków ochrony pracowników przed zagrożeniem, jakim jest azbest.
- (17) Jakkolwiek mikroskopia optyczna nie pozwala na zliczanie najcieńszych włókien szkodliwych dla zdrowia, to jednak jest ona obecnie najpowszechniej stosowaną metodą regularnych pomiarów występowania azbestu. Ponieważ pomiar wartości dopuszczalnej równej 0,01 włókna na cm³ jest możliwy przy pomocy mikroskopii kontrastowo-fazowej (PCM), nie ma potrzeby wprowadzać okresu przejściowego dla wdrożenia tej wartości dopuszczalnej. Zgodnie z opinią ACSH należy stosować bardziej nowoczesną i bardziej czułą metodę opartą na mikroskopii elektronowej, lub jakąkolwiek inną metodę dającą równoważne lub dokładniejsze wyniki, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby zapewnienia odpowiedniego okresu na dostosowanie techniczne i lepszej spójności pomiędzy różnymi metodami stosowanymi obecnie w Unii. Aby zapewnić wystarczająco dużo czasu na spełnienie nowych wymogów związanych z pomiarem włókien azbestowych, należy przewidzieć okres transpozycji wynoszący sześć lat. Komisja jest właściwą instytucją do wspierania państw członkowskich w zastępowaniu metodyki i ułatwiania go im, w szczególności poprzez opracowanie wytycznych.
- (18) Pomiar włókien azbestowych w powietrzu przy użyciu metod analitycznych opartych na mikroskopii elektronowej mogłby stanowić znaczącą poprawę w zakresie monitorowania azbestu, ponieważ pozwoli na zliczanie cieńszych włókien. Przejście na mikroskopię elektronową lub na inną metodę dającą równoważne lub dokładniejsze wyniki mogłoby skutkować wykrywaniem znacznie większej liczby włókien niż w przypadku PCM. Państwa członkowskie i pracodawcy potrzebują czasu, aby zdobyć doświadczenie w liczeniu włókien za pomocą mikroskopii elektronowej, wdrożyć ulepszone środki zapobiegawcze i zebrać nowe dane dotyczące narażenia wynikające z połączonego stosowania wartości dopuszczalnej i metody opartej na mikroskopii elektronowej. Doświadczenie to będzie miało istotne znaczenie dla utworzenia drogi do oceny wykonalności dalszego obniżenia wartości dopuszczalnych.
- (19) Pobieranie próbek azbestu powinno odzwierciedlać indywidualne narażenie pracownika na działanie azbestu. Próbkę należy zatem pobierać w regularnych odstępach czasu podczas określonych etapów prac w reprezentatywnych i realistycznych sytuacjach, w których pracownicy są faktycznie narażeni na działanie pyłu azbestowego.
- (20) Biorąc pod uwagę wymogi związane z minimalizacją narażenia, które określono w dyrektywach 2009/148/WE oraz 2004/37/WE, pracodawcy powinni zapewnić ograniczenie ryzyka związanego z narażeniem pracowników na działanie azbestu w miejscu pracy do minimum, a w każdym razie do najniższego poziomu, jaki jest możliwy z technicznego punktu widzenia.
- (21) W odniesieniu do pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na działanie azbestu, konieczne jest stosowanie specjalnych środków kontroli i środków ostrożności, w tym poprzez zastosowanie najnowocześniejszych technologii, w celu obniżenia stężenia włókien azbestowych w powietrzu do możliwie najniższego – z technicznego punktu widzenia – poziomu poniżej wartości dopuszczalnej, za pomocą środków takich jak odsysanie pyłu w miejscu jego powstawania oraz czyszczenie i konserwacja obiektów. W przypadku prac w pomieszczeniach zamkniętych konieczne są specjalne środki ochrony pracowników, takie jak ograniczanie emisji pyłu azbestowego, dostarczanie świeżego powietrza i stosowanie filtrów HEPA. Poddawanie pracowników procedurze odkażania oraz wzmocnienie powiązanych z tym wymogów dotyczących szkoleń to ważne kwestie znacząco przyczyniające się do zmniejszenia ryzyka związanego z takim narażeniem.
- (22) Ważne są środki zapobiegawcze służące ochronie zdrowia pracowników narażonych na działanie azbestu oraz obowiązek państw członkowskich w zakresie monitorowania stanu zdrowia tych pracowników, zwłaszcza kontynuacja monitorowania stanu zdrowia po zakończeniu narażenia. W świetle aktualnej wiedzy na temat chorób, których przyczyną może być narażenie na działanie azbestu, należy zaktualizować załącznik I do dyrektywy 2009/148/WE dotyczący badań lekarskich pracowników. Ważne jest, aby załącznik I był regularnie zmieniany w celu odzwierciedlenia rozwoju wiedzy naukowej.

⁽¹⁰⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem (Dz.U. C 184 z 5.5.2022, s. 45).

- (23) System powiadamiania jest ważny, aby umożliwić właściwym organom państw członkowskich sprawowanie nadzoru nad pracami, podczas których może zostać uwolniony azbest, oraz umożliwić w stosownych przypadkach interwencję właściwych organów w celu zapewnienia ochrony pracowników, których to dotyczy.
- (24) Pracodawcy powinni podejmować wszelkie niezbędne kroki w celu zidentyfikowania materiałów mogących zawierać azbest, w razie potrzeby poprzez pozyskanie informacji od właścicieli obiektów oraz z innych źródeł informacji, w tym z odpowiednich rejestrów. Jeżeli takie informacje nie są dostępne, pracodawca powinien zapewnić zbadanie występowania materiałów zawierających azbest przez wykwalifikowany podmiot zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową oraz uzyskać wynik takiego badania przed rozpoczęciem prac. Na podstawie otrzymanych informacji, przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań związanych z usuwaniem azbestu lub prac rozbiórkowych, konserwacyjnych lub remontowych, pracodawca powinien zarejestrować informacje o obecności lub prawdopodobnej obecności azbestu w budynkach, na statkach, w samolotach lub innych instalacjach, które powstały przed wejściem w życie zakazu stosowania azbestu w państwie członkowskim. Ważne jest, aby pracodawcy przekazywali te informacje pracownikom, którzy mogą być narażeni na działanie azbestu w wyniku pracy z nim, prac konserwacyjnych lub innych czynności. Identyfikacja materiałów zawierających azbest nie powinna zwalniać pracodawcy z obowiązku przeprowadzenia oceny ryzyka zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (25) Należy regularnie aktualizować dyrektywę 2009/148/WE w celu uwzględnienia najnowszej wiedzy naukowej i postępu technicznego. Wszelkie takie aktualizacje powinny uwzględniać ocenę różnych rodzajów włókien azbestowych i ich szkodliwych skutków dla zdrowia. W kontekście kolejnej oceny zgodnie z art. 22 tej dyrektywy Komisja powinna ocenić czy zachodzi potrzeba rozszerzenia zakresu stosowania tej dyrektywy, w szczególności potrzeba objęcia nim erionitu, riebeckitu, winchytu, richterytu i edenitu fluorowego, a także czy zachodzi potrzeba wprowadzenia dodatkowych środków w celu zapewnienia ochrony przed wtórnym narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy. Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające wyniki jej oceny, po konsultacji z partnerami społecznymi. Sprawozdaniu powinien towarzyszyć, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy dotyczący odpowiedniej zmiany dyrektywy 2009/148/WE.
- (26) Trzeba zapewnić wystarczające i ukierunkowane wsparcie techniczne, aby pomóc pracodawcom, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom, we wdrażaniu niniejszej dyrektywy.
- (27) Przed przystąpieniem do prac rozbiórkowych lub usuwania azbestu przedsiębiorstwa powinny uzyskać od właściwych organów zezwolenia, które są odnawialne zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.
- (28) Strażacy i pracownicy służb ratunkowych są zagrożeni narażeniem na działanie azbestu w trakcie swojej pracy. Dlatego ważne jest, aby pracodawcy tych pracowników ocenili, zgodnie z niniejszą dyrektywą, ryzyko narażenia pracowników na działanie azbestu i podjęli niezbędne środki w celu ochrony bezpieczeństwa i zdrowia tych pracowników. W celu wsparcia pracodawców w podejmowaniu takich środków ważne jest, aby Komisja opracowała wytyczne uwzględniające specyfikę prac tych pracowników oraz informacje dotyczące ryzyka związanego z ich narażeniem. Takie wytyczne powinny opierać się na najlepszych praktykach dostępnych w państwach członkowskich oraz na konsultacjach z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. W tym celu należy ustanowić bardziej systematyczną wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi.
- (29) Ważne jest, aby Komisja, we współpracy z ACSH, opracowała i wydała wytyczne nie później niż dwa lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy w celu ułatwienia wdrożenia niniejszej dyrektywy. Wytyczne te powinny w stosownych przypadkach objąć rozwiązania sektorowe. Wytyczne te powinny również zawierać wskazówki dla pracodawców, w jaki sposób przedkładać usuwanie azbestu lub materiałów zawierających azbest nad inne formy postępowania z azbestem przy ocenie ryzyka narażenia na działanie azbestu lub materiałów zawierających azbest. Wytyczne te powinny być w stosownych przypadkach poddawane przeglądowi co pięć lat, w szczególności w świetle rozwoju technologicznego i naukowego w zakresie technologii identyfikacji azbestu, jego pomiaru i ostrzegania w odniesieniu do azbestu.
- (30) Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie powoduje nie tylko cierpienie narodu ukraińskiego, ale także rozległe szkody w infrastrukturze, budynkach mieszkalnych i ogółem w środowisku zbudowanym. Ponieważ Ukraina zakażała stosowania azbestu dopiero w 2017 r., zbliżająca się odbudowa tego kraju stanowi istotne zagrożenie dla pracowników, zwłaszcza tych zajmujących się usuwaniem gruzów. Ważne jest zatem, aby pracodawcy unijni odpowiednio uwzględniali ryzyko narażenia pracowników na działanie azbestu podczas prowadzenia prac związanych z odbudową w państwach trzecich.

- (31) W związku z przyszłą większą termomodernizacją budynków należy wspierać badania i rozwój, aby zapewnić jak najwyższy poziom ochrony pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na działanie azbestu.
- (32) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ochrona pracowników przed zagrożeniem ich zdrowia i bezpieczeństwa wynikającym lub mogącym wynikać z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy, w tym zapobieganie takiemu zagrożeniu, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki niniejszej dyrektywy możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu.
- (33) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2009/148/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2009/148/WE

W dyrektywie 2009/148/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W każdym przypadku, w którym dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy korzystniejsze są przepisy dyrektywy 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), stosuje się te przepisy.

(*) Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów lub substancji reprotoksycznych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50).;

- 2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Na użytek niniejszej dyrektywy „azbest” oznacza następujące włókniste krzemiany, które sklasyfikowano jako substancje rakotwórcze 1 A zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 (*):

- a) azbest aktynolitowy, nr CAS (**) 77536-66-4;
- b) azbest amozytowy (gruneryt) nr CAS 12172-73-5;
- c) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5;
- d) azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5;
- e) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4;
- f) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

(**) Numer w Chemical Abstracts Service (CAS).;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku jakichkolwiek prac, w czasie których możliwe jest wystąpienie ryzyka narażenia na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, ryzyko to należy ocenić w taki sposób, aby określić rodzaj i stopień narażenia pracowników na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest oraz przedkładać usuwanie azbestu lub materiałów zawierających azbest nad inne formy postępowania z azbestem.”;

b) w ust. 3 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„3. Pod warunkiem że narażenie pracownika jest sporadyczne i o niskiej intensywności oraz jeżeli z rezultatów oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, jasno wynika, że odpowiednia wartość dopuszczalna określona w art. 8 nie będzie przekroczona w powietrzu w obszarze pracy, państwa członkowskie mogą odstąpić od stosowania art. 4, jeśli praca obejmuje.”;

4) art. 4 ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Informacja ta zawiera co najmniej krótki opis:

- a) lokalizacji miejsca prac i, w stosownych przypadkach, konkretnych obszarów, w których mają być prowadzone prace;
- b) rodzaju i ilości azbestu, który został użyty lub z którym jest styczność;
- c) przeprowadzonych prac i zastosowanych procesów, w tym dotyczących ochrony i odkażania pracowników, utylizacji odpadów oraz, w stosownych przypadkach, wymiany powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych;
- d) liczby pracowników, wykazu pracowników, którzy mogą zostać przydzieleni do danego obiektu, indywidualnych zaświadczeń o szkoleniu pracowników oraz daty ostatniej oceny stanu zdrowia pracowników zgodnie z art. 18;
- e) daty rozpoczęcia i czasu trwania prac;
- f) podjętych środków, w tym przeglądu stosowanego sprzętu, w celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie azbestu.

Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przechowywały informacje, o których mowa w akapicie drugim lit. d), zgodnie z prawem krajowym, przez okres nie dłuższy niż jest to konieczne do celów zapewnienia, że pracownicy wykonujący prace związane z azbestem zostali odpowiednio przeszkoleni, z należyтым uwzględnieniem długoterminowych skutków azbestu dla zdrowia pracowników.”;

5) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Przy wszystkich pracach, o których mowa w art. 3 ust. 1, narażenie pracowników na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest w miejscu pracy musi być ograniczone do minimum, a w każdym przypadku do najniższego poziomu, jaki jest możliwy z technicznego punktu widzenia, poniżej odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8, w szczególności poprzez zastosowanie się do następujących wskazań:

- a) liczba pracowników narażonych lub potencjalnie narażonych na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest musi być ograniczona do możliwie jak najniższej;
- b) procesy technologiczne muszą być tak zaprojektowane, aby nie powstawał pył azbestowy, lub jeśli okaże się to niemożliwe, aby zapobiegać wydostawaniu się pyłu azbestowego do atmosfery, przez podjęcie takich środków jak:
 - (i) ograniczanie emisji pyłu azbestowego;
 - (ii) odsysanie pyłu azbestowego bezpośrednio w miejscu jego powstawania;
 - (iii) ciągła sedimentacja włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu;
- ba) pracownicy muszą podlegać odpowiedniej procedurze odkażania;
- bb) w przypadku prac prowadzonych w pomieszczeniach zamkniętych zapewnia się odpowiednią ochronę;

- c) musi istnieć możliwość regularnego i efektywnego czyszczenia i konserwacji wszystkich obiektów i sprzętu używanych podczas prac z azbestem oraz muszą one być regularnie czyszczone i konserwowane;
- d) azbest lub wydzielające pył materiały zawierające azbest muszą być składowane i transportowane w odpowiednich, szczelnych opakowaniach;
- e) odpady inne niż powstałe w wyniku prac górniczych muszą być gromadzone i usuwane z miejsca pracy możliwie jak najszybciej, w odpowiednich, szczelnych opakowaniach z etykietami wskazującymi na obecność azbestu; z takimi odpadami należy postępować zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE (*).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).”;

6) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pomiary włókien azbestowych w powietrzu w miejscu pracy wykonuje się w regularnych odstępach czasu podczas określonych faz pracy w zależności od wyników wstępnej oceny ryzyka oraz w celu zapewnienia przestrzegania odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8.

2. Pobieranie próbek musi odzwierciedlać indywidualne narażenie pracownika na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pobieranie próbek prowadzi się przez taki okres, aby można było ustalić reprezentatywne narażenie dla 8-godzinnego okresu odniesienia (jednej zmiany) za pomocą pomiaru albo średnio ważonych obliczeń.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. „Liczenie włókien jest dokonywane przy pomocy mikroskopii elektronowej lub alternatywnej metody zapewniającej równoważne lub dokładniejsze wyniki.”;

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Do celów pomiaru włókien azbestu w powietrzu, o którym mowa w ust. 1, uwzględniane są tylko włókna o długości większej niż 5 mikrometrów, szerokości mniejszej niż 3 mikrometry i stosunku długości do szerokości większym niż 3:1.

Niezależnie od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, do celów art. 8 ust. 2 lit. a), od dnia 21 grudnia 2029 r., uwzględniane są również włókna o szerokości mniejszej niż 0,2 mikrometra.”;

7) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

1. Do dnia 20 grudnia 2029 r. pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym 0,01 włókna na cm³ jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA).

2. Od dnia 21 grudnia 2029 r. pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym:

a) 0,01 włókna na cm³ jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA) zgodnie z art. 7 ust. 7 akapit drugi; albo

b) 0,002 włókna na cm³ jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA).

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawcy podlegali co najmniej jednej z wartości dopuszczalnych określonych w ust. 2.”;

8) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku przekroczenia odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8 lub gdy istnieją powody, by przypuszczać, że materiały zawierające azbest, które nie zostały zidentyfikowane przed rozpoczęciem prac, zostały naruszone na tyle, by spowodować powstanie pyłu, natychmiast wstrzymuje się prace.

Nie można kontynuować pracy w obszarze objętym przekroczeniem do czasu podjęcia odpowiednich działań mających na celu ochronę narażonych pracowników.

W przypadku przekroczenia odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8 ustala się przyczyny przekroczenia wartości dopuszczalnej oraz jak najszybciej podejmuje się właściwe działania zmierzające do poprawy sytuacji.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeśli narażenia nie da się ograniczyć innymi sposobami i przestrzeganie wartości dopuszczalnej narażenia wymaga stosowania indywidualnych środków ochrony dróg oddechowych, nie może to być sytuacja stała i ogranicza się ją do absolutnego minimum w odniesieniu do każdego pracownika. W trakcie prac, które wymagają używania takich środków ochrony, zapewniane są regularne przerwy w pracy odpowiednie do warunków fizycznych i klimatycznych oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami w przedsiębiorstwach lub zakładach, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.”;

9) art. 11 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, konserwacyjnych lub remontowych w obiektach powstałych przed wejściem w życie zakazu używania azbestu w państwach członkowskich pracodawcy podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu identyfikacji materiałów mogących zawierać azbest, w szczególności poprzez pozyskanie informacji od właścicieli obiektów, innych pracodawców oraz z innych źródeł informacji, w tym z odpowiednich rejestrów. Jeżeli takie informacje nie są dostępne, pracodawca zapewnia zbadanie występowania materiałów zawierających azbest przez wykwalifikowany podmiot zgodnie z krajowym prawem i praktyką krajową oraz uzyskuje wynik takiego badania przed rozpoczęciem prac. Pracodawca udostępnia innemu pracodawcy, na jego wniosek i wyłącznie w celu wypełnienia obowiązku określonego w niniejszym akapicie, wszelkie informacje uzyskane podczas przeprowadzania takiego badania.”;

10) w art. 12 akapit pierwszy wprowadza się następujące zmiany:

a) część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„W przypadku pewnych prac, takich jak prace rozbiórkowe, usuwanie azbestu, naprawy lub konserwacja, co do których można przewidzieć, że odpowiednia wartość dopuszczalna określona w art. 8 zostanie przekroczona pomimo używania wszelkich możliwych środków technicznych ograniczających stężenie azbestu w powietrzu, pracodawca określa działania zmierzające do zapewnienia ochrony pracowników podczas takich prac, a w szczególności zapewnia:”;

b) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wyposażenie pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które mają być przez nich używane oraz które muszą być odpowiednio obsługiwane i, w szczególności w odniesieniu do środków ochrony dróg oddechowych, indywidualnie dopasowane, w tym poprzez kontrole dopasowania, zgodnie z dyrektywą Rady 89/656/EWG (*);

(*) Dyrektywa Rady 89/656/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 393 z 30.12.1989, s. 18).”;

c) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) zapobieganie rozprzestrzenianiu się pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest poza teren obiektu lub poza miejsce prowadzenia prac, a w przypadku prac prowadzonych w pomieszczeniach zamkniętych zabudowa musi być szczelna i wyposażona w mechaniczną wentylację wyciągową.”;

- 11) w art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. c) otrzymuje brzmienie:
- „c) po zakończeniu prac rozbiórkowych lub usuwania azbestu, przed wznowieniem innych prac weryfikuje się brak ryzyka wynikającego z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.”;
- 12) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zawartość merytoryczna szkolenia musi być łatwo zrozumiała dla pracowników. Szkolenie musi umożliwić im zdobycie niezbędnej wiedzy i niezbędnych umiejętności w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową mającymi zastosowanie w miejscu, w którym wykonywana jest praca.”;
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minimalne wymogi dotyczące zawartości merytorycznej, czasu trwania i częstotliwości szkoleń prowadzonych na podstawie niniejszego artykułu oraz związanej z tymi szkoleniami dokumentacji określono w załączniku Ia.”;
- 13) art. 15 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 15
1. Przedsiębiorstwa, które zamierzają przeprowadzić prace rozbiórkowe lub usuwanie azbestu, muszą uzyskać zezwolenie wydawane przez właściwy organ przed rozpoczęciem prac. W tym celu przedstawiają właściwemu organowi co najmniej dowód zgodności z wymogami art. 6 oraz świadectwa o ukończeniu szkolenia zgodnie z art. 14 i załącznikiem Ia.
2. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej wykaz przedsiębiorstw, które uzyskały zezwolenie na podstawie ust. 1, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.”;
- 14) uchyla się art. 18 ust. 1;
- 15) dodaje się artykuł w brzmieniu:
- „Artykuł 18c
1. W kontekście kolejnej oceny zgodnie z art. 22 Komisja ocenia czy zachodzi potrzeba aktualizacji – w świetle wiedzy naukowej – wykazu włóknistych krzemianów określonych w art. 2, a także czy zachodzi potrzeba wprowadzenia dodatkowych środków w celu zapewnienia ochrony przed wtórnym narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy.
2. Po przeprowadzeniu oceny, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i po konsultacji z ACSH Komisja ocenia stosowność lub potrzebę aktualizacji wykazu włóknistych krzemianów określonych w art. 2. Komisja ocenia w szczególności czy właściwe jest włączenie do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy dodatkowych włóknistych krzemianów, takich jak erionit, riebeckit, winchyt, richteryt i edenit fluorowy, a także czy właściwe jest wprowadzenie dodatkowych środków w celu zapewnienia ochrony przed wtórnym narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy. W stosownych przypadkach Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski ustawodawcze w tym zakresie.”;
- 16) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:
- a) uchyla się ust. 1;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Pracodawca wprowadza do rejestru informacje o pracownikach uczestniczących w wykonywaniu prac, o których mowa w art. 3 ust. 1. W informacjach tych określa się rodzaj i czas trwania danej czynności oraz stopień narażenia poszczególnych pracowników. Lekarz lub organ odpowiedzialny za opiekę medyczną nad pracownikami mają dostęp do tego rejestru. Pracownikom udostępnia się zawarte w rejestrze wyniki dotyczące ich osoby. Pracownikom lub ich przedstawicielom udostępnia się anonimowe zbiorcze informacje z rejestru.”;

17) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Państwa członkowskie prowadzą rejestr wszystkich zdiagnozowanych azbestozależnych chorób zawodowych. Orientacyjny wykaz chorób, które mogą być spowodowane narażeniem na działanie azbestu, jest zawarty w załączniku I.”;

18) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 22a

1. Komisja ocenia do dnia 31 grudnia 2028 r. wykonalność dalszego obniżenia wartości dopuszczalnych na podstawie sprawozdań przedłożonych przez państwa członkowskie na podstawie art. 22, dostępności dowodów naukowych, postępu technicznego oraz związku między nowymi metodami analitycznymi a dopuszczalną wartością liczbową.

2. Komisja zapewnia odpowiednie wsparcie techniczne pracodawcom spełniającym wymogi niniejszej dyrektywy oraz przekazuje informacje na temat odpowiednich funduszy unijnych, aby pomóc państwom członkowskim w jak najlepszym wykorzystaniu tych funduszy i ułatwić dostęp do nich, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym mikroprzedsiębiorstwom.”;

19) w załączniku I pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aktualny stan wiedzy wskazuje, że narażenie na działanie uwolnionych włókien azbestowych może powodować co najmniej następujące choroby:

- pylica azbestowa płuc,
- międzybłoniak opłucnej,
- rak płuc,
- rak żołądkowo-jelitowy,
- rak krtani,
- rak jajnika,
- niezłośliwe choroby opłucnej.”;

20) tekst załącznika do niniejszej dyrektywy dodaje się jako załącznik Ia.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 21 grudnia 2025 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 1 pkt 6 lit. c) i d) (dotyczących art. 7 ust. 7 akapit drugi dyrektywy 2009/148/WE) i pkt 7 (dotyczącego art. 8 ust. 2 i 3 dyrektywy 2009/148/WE) w terminie do dnia 21 grudnia 2029 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Do czasu wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych zgodnie z ustępem pierwszym, państwa członkowskie przeprowadzają liczenie włókien w miarę możliwości za pomocą PCM zgodnie z metodą zaleconą w 1997 r. przez Światową Organizację Zdrowia lub za pomocą każdej innej metody zapewniającej równoważne lub dokładniejsze wyniki.

3. Przyjęte przez państwa członkowskie przepisy, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

4. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 22 listopada 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
P. NAVARRO RÍOS

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK Ia

Minimalne wymagania dotyczące szkoleń

Pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść obowiązkowe szkolenie, które spełnia co najmniej poniższe minimalne wymagania:

- 1) szkolenie odbywa się na początku stosunku pracy oraz w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych;
- 2) czas trwania szkolenia musi być odpowiedni w stosunku do zadań wykonywanych przez danych pracowników;
- 3) szkolenie jest prowadzone przez instruktora, którego kwalifikacje są uznawane zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową;
- 4) każdy pracownik, który pomyślnie ukończył szkolenie, otrzymuje świadectwo odbycia szkolenia zawierające wszystkie poniższe informacje:
 - a) datę szkolenia;
 - b) czas trwania szkolenia;
 - c) treść szkolenia;
 - d) język szkolenia;
 - e) imię i nazwisko lub nazwę, kwalifikacje i dane kontaktowe instruktora lub instytucji prowadzącej szkolenie;
- 5) pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść teoretyczne i praktyczne szkolenie obejmujące co najmniej następujące zagadnienia:
 - a) obowiązujące prawo państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca;
 - b) właściwość azbestu i jego skutki dla zdrowia, w tym w połączeniu ze skutkami palenia tytoniu;
 - c) rodzaje wyrobów lub materiałów mogących zawierać azbest;
 - d) prace mogące spowodować narażenie na działanie azbestu oraz znaczenie środków profilaktycznych mających na celu zmniejszenie takiego narażenia;
 - e) bezpieczne metody pracy, kontrole narażenia i sprzęt ochronny;
 - f) odpowiednią rolę, rodzaj i dobór, granice skuteczności i prawidłowe stosowanie sprzętu ochronnego, w szczególności środków ochrony dróg oddechowych;
 - g) procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych;
 - h) procedury odkażania;
 - i) utylizacja odpadów;
 - j) wymagania w zakresie badań lekarskich.

Szkolenie musi być jak najściślej dostosowane do charakterystyki zawodu pracowników oraz konkretnych zadań i metod pracy, jakie wiążą się z tym zawodem;

- 6) pracownicy, którzy zajmują się pracami rozbiórkowymi lub usuwaniem azbestu, oprócz szkolenia przewidzianego zgodnie z ust. 5, są zobowiązani do odbycia szkolenia w zakresie stosowania sprzętu technicznego i urządzeń służących ograniczeniu uwalniania i rozprzestrzeniania się włókien azbestowych podczas prac, zgodnie z niniejszą dyrektywą.”